

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Кваліфікаційна наукова
праця на правах рукопису

ЛЮБЧИК ОЛЕКСІЙ КОСТЯНТИНОВИЧ

УДК 338.246.025.2:336.22 (477)

ДИСЕРТАЦІЯ

ПОДАТКОВИЙ МЕХАНІЗМ РЕГУЛЮВАННЯ
ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

08.00.08 – гроші, фінанси і кредит

Подається на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук
Дисертація містить результати власних досліджень. Використання ідей,
результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело

_____ О.К.Любчик

Науковий керівник

Дубовик Ольга Юхимівна

кандидат економічних наук, доцент

Одеса – 2019

АНОТАЦІЯ

Любчик О. К. Податковий механізм регулювання економіки України. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Дисертація на здобуття наукового ступеню кандидата економічних наук за спеціальністю 08.00.08 – гроші, фінанси і кредит. – Одеський національний економічний університет, Одеса, 2019.

Дисертація присвячена систематизації та розширенню теоретичних засад функціонування податкового механізму регулювання економіки, розробленню науково-практичних рекомендацій його модифікації для підвищення ефективності податкової системи та досягнення цілей соціально-економічного розвитку у сучасних умовах в Україні.

У першому розділі на основі узагальнення теоретичних доробків фінансової науки поглиблена сутність поняття податковий механізм та розширений понятійний апарат дослідження. Податковий механізм пропонується розглядати у широкому сенсі як вид і форму організації і реалізації податкових відносин та вузькому – як систему методів, прийомів, важелів та систему законодавчого, організаційного, інформаційного забезпечення та інформаційних потоків (вхідних і вихідних), завдяки яким дія елементів податкового механізму спрямована на синхронізацію та гармонізацію інтересів суспільства, держави, суб'єктів господарювання, домогосподарств через реалізацію функцій податку. Запропоновано податковий механізм розглядати як системне явище, з притаманними йому системними характеристиками: генезис; ієрархія, цілі, функції, організація, процедура, інновація, здатність до модифікації.

Досліджена діалектика взаємозв'язку податкової політики, податкової системи, податкового механізму, що дозволило визначити його місце і роль в регулюванні економічних процесів країни. Доведено, що процес регулювання за допомогою податкового механізму стає необхідною умовою реалізації податкової політики. Таке регулювання є найбільш ефективним та дієвим, так як прояв результатів такого регулювання має незначний часовий лаг.

Роль і місце податкового регулювання в системі державного регулювання економіки залежить від трьох основних чинників: ролі, яку держава виконує у регулюванні економічних процесів, стану економіки та динаміки економічних процесів, їх чутливості до змін у сфері податкових відносин.

Сформульовані загальні принципи побудови податкового механізму, до яких віднесено: відповідність податковій політиці, податковій системі та інтересам суспільства; підпорядкованість податковій політиці; узгодженість дій інструментів податкового механізму та його складових; повнота реалізації податкових інструментів; ефективність та економічність дії. Відповідно до визначених принципів побудови сформульовані завдання, які повинен реалізувати податковий механізм: реалізація фіскального потенціалу та фіскальної достатності; організація, упорядкування відносин з приводу мобілізації податкових платежів; реалізація податкового регулювання; реалізація відносин з адміністрування податків; синхронізація і гармонізація інтересів держави і платників податків; інноваційна спрямованість податкового механізму; реалізація функцій контролю та управління борговими податковими зобов'язаннями; реалізація завдань щодо планування та прогнозування надходжень податків; дотримання принципу економічності, стабільності, справедливості. Доведено, що податковий механізм, як явище, в умовах стрімкого реформування економічної та, зокрема, податкової системи постійно збагачується новими формами і видами прояву, які у подальшому стають самостійними складовими, власне, податкового механізму. Базуючись на положеннях теорії ієрархічних систем, доведена можливість розгляду податкового механізму як сукупності відносно незалежних, але взаємопов'язаних податкових підмеханізмів, які можуть бути представлені у вигляді ієрархічної структури. Поділення податкового механізму на підмеханізми є умовним. Всі підмеханізми спрямовані на досягнення загальної мети, тільки специфіка застосованих методів, прийомів та важелів дає змогу їх поділення. Необхідність такого поділення зумовлена: значним обсягом заходів, які знаходяться у межах того чи іншого

підмеханізму; специфікою застосованих прийомів, специфікою застосованих елементів податку, специфікою законодавчого поля (яке іноді ще не сформовано та на формування якого спрямовуються дії в межах податкового менеджменту), специфікою інформаційного та організаційного забезпечення, характерною для кожного з підмеханізмів. Також слід зазначити, що всі підмеханізми пов'язані між собою. Зміна дії одного підмеханізму може призвести до зміни дії іншого, при чому не завжди з позитивним ефектом.

Запропоновано застосовувати у якості методології дослідження системний, функціональний і процесний підходи з метою визначення дієвості та результативності функціонування податкового механізму, враховуючи розвиток фінансових відносин, їх складність, особливості застосування податкових підмеханізмів. Оцінювання податкового механізму з позицій процесного підходу надає можливість виявити чинники, які здійснюють суттєвий вплив на його дієвість та розробити заходи щодо подолання негативних тенденцій; за функціональним підходом відбувається оцінка виконання функцій податку податковим механізмом.

У другому розділі на основі проведеного аналізу виявлено, що з прийняттям Податкового кодексу та внесенням до нього змін, посилилася дія фінансової функції податків і значення підмеханізму мобілізації доходів. За результатами дослідження динаміки низки показників (нормативної, ефективної ставки податку на прибуток підприємств, коефіцієнт продуктивності податку на прибуток, податкового потенціалу податку на доходи фізичних осіб, податку на додану вартість, податку на прибуток) доведено існування нерівномірного розподілу податкового навантаження, збільшення податкового тиску, наявності нереалізованого податкового потенціалу. Доведено, що існує стійка тенденція збільшення надходжень ПЛВ від імпорту, що свідчить про зростання імпортозалежності. Зроблений висновок, що сучасний податковий механізм податкової системи України чинить на діяльність підприємств не стимулюючу, а зворотну дію. Податкове навантаження за наявними методами оподаткування не стимулює

господарський сектор до активізації, тіньовий сектор залишається майже на тому самому рівні.

Доведено, що застосування податкових пільг на розвиток економіки має неоднозначний характер. При наявності пільг з податку на прибуток, ПДВ суб'єктам господарювання, які виробляють програмну продукцію, підприємств суднобудівної промисловості, підприємств з виробництва космічної техніки та літальних апаратів такі преференції майже не вплинули на розвиток цієї сфери діяльності. Визначено, що податковий підмеханізм надання пільг (за галузевим принципом) без інвестиційних вкладень не виконує поставлену задачу щодо стимулювання виробництва. Отримані результати дозволяють дійти висновку, що при підтримці держави у вигляді фінансової допомоги, капіталовкладень та одночасному наданні пільг, податковий підмеханізм надання пільг має стимулюючий вплив на економіку України. Результати аналізу дозволяють вважати, що податковий підмеханізм контролю недостатньо дієвий, адже значні суми недоїмок свідчать про порушення законодавства. Податковий підмеханізм управління податковим боргом не реалізує покладені на нього завдання: існують значні податкові розриви з погашення податкового боргу. За даними проведеного аналізу за процесним підходом зроблено висновок про низьку результативність податкових підмеханізмів.

У третьому розділі дисертації проведено дослідження податкового механізму з позицій системного підходу та застосуванням методології функціонально-процесного підходу. Доведено, що податковий механізм повинен підлягати модифікації, а не удосконаленню чи реформуванню. Запропоновано напрями модифікації податкового механізму, алгоритм його конструювання з урахуванням визначених принципів, цілей податкової політики. Побудована модель податкового механізму з метою визначення чинників, які впливають на дієвість податкового механізму та його складових. Кількісні характеристики функціонування і розвитку податкової системи через дію податкового механізму шляхом екстраполяції тенденцій

розвитку були оцінені за допомогою динамічних моделей. У якості генеральної функції було обрано податкове навантаження, а запропонований ієрархічний підхід до побудови податкового механізму дозволив сформувати систему показників та визначити взаємозв'язок між елементами податкового механізму. Для визначення впливу відібраних чинників на дієвість податкового механізму запропонований науково-методичний підхід, який надав можливість визначення, який саме з чинників здійснює суттєвий вплив на інтегральний показник (через систему підмеханізмів), що стає орієнтиром при прийнятті управлінських рішень із застосування певних прийомів, важелів або зміни методів. Даний підхід був апробований на фактичних даних, які характеризують економіку України. Запропоновані індикатори позитивної дії податкового механізму (податкові надходження до державного бюджету; темп росту обсягів виробництва промислового сектору; темп росту рівня ВВП на душу населення; темп росту податкового боргу) та система кореляційно-регресійних рівнянь, які характеризують результативність підмеханізмів, дозволили зробити висновок про недостатню дієвість податкового механізму податкової системи України.

Запропоновано: з метою зменшення навантаження на бюджет та здійснення стимулюючого впливу на діяльність суб'єктів господарювання введення диференційованої шкали податку на прибуток; впровадження іншого порядку оподаткування ПДВ, введення диференційованих ставок та податкового кредиту; застосування прогресивно-регресивного методу оподаткування доходів фізичних осіб; зменшити кількість податкових пільг, та оставити такі пільги, як податкові "канікули", спеціальний режим оподаткування, а також спрощений податковий режим для малого бізнесу, застосування пільг для діяльності, яка відбувається на екологічній платформі. Такі заходи дають можливість: підвищити рівень інвестиційної привабливості України; детінізувати економіку; зменшити податковий тиск на платників податків.

Практичне значення отриманих результатів полягає у тому, що теоретичні і науково-практичні рекомендації, підходи і висновки, розроблені та запропоновані у дисертації, доведені до рівня прикладних рекомендацій, які в сукупності створюють обґрунтовану основу для підвищення результативності податкового механізму регулювання економіки України у сучасних умовах. Отримані результати можуть бути використані при розробці законодавчих актів та у практичній діяльності Державної фіскальної служби України в контексті реформування податкової системи. Окремі положення дисертаційного дослідження використовуються у навчальному процесі Одеського національного економічного університету при викладанні навчальних дисциплін «Податкова система», «Податковий менеджмент», «Фінанси».

Ключові слова: податковий механізм, податкове регулювання, мобілізація податків, податкові пільги, податковий контроль і адміністрування, податкові компенсатори.

ABSTRACT

Lyubchik O.K. Tax mechanism of the Ukrainian economy regulation. – Qualifying scientific thesis on the rights of the manuscript.

Thesis for a Candidate Degree in Economic Sciences, specialty 08.00.08 – Money, Finance and Credit. – Odessa National Economic University, Odessa, 2019.

The thesis is devoted to systematization and expansion of theoretical foundations of tax mechanism functioning of the economy regulation, development of scientific and practical recommendations of its modification to increasing the efficiency of tax system and achievement of goals of social and economic development in contemporary conditions in Ukraine.

In the first section, on the basis of generalization of theoretical achievements of financial science, the essence of the concept of tax mechanism and the extended conceptual apparatus of research have been deepened. The tax mechanism has been proposed to be considered in the broad sense as a type and a form of organization and implementation of tax relations as well as in the narrow one – as a system of methods, techniques, levers and system of legislative, organizational, information support and information flows (input and output), through which the action of elements of the tax mechanism is directed to synchronize and harmonize the interests of society, the state, economic entities, households through the implementation of tax functions. The dialectics of the interrelation of tax policy, the tax system and the tax mechanism which has allowed to determine its place and role in regulating the economic processes of the country has been investigated. It has been proved that the process of regulation through the tax mechanism becomes a prerequisite for the implementation of tax policy. This regulation is the most effective and efficient since its results have a small time lag. The role and place of tax regulation in the system of state regulation of the economy depends on three key factors: the role that the state plays in regulating economic processes, the state

of the economy and the dynamics of economic processes, their sensitivity to changes in tax relations.

The general principles of the tax mechanism development which include: compliance with tax policy, tax system and interests of the society, subordination to tax policy, coherence of actions of tax mechanism instruments and their components, completeness of implementation of tax instruments, effectiveness and efficiency of action have been formulated.

According to the defined principles of the task development, the tax mechanism should realize: implementation of fiscal potential and fiscal sufficiency; organization, streamlining of relations concerning the mobilization of tax payments; implementation of tax regulation; implementation of relations with tax administration; synchronization and harmonization of interests of the state and taxpayers; innovative orientation of the tax mechanism; realization of functions of control and management of debt tax liabilities; realization of tasks on planning and forecasting of tax revenues; adherence to the principle of economy, stability, fairness. It has been proved that the tax mechanism, as a phenomenon, in the conditions of rapid reformation of the economic and, in particular, the tax system is constantly enriched with new forms and types of manifestation which subsequently become independent components, in fact, of the tax mechanism. Based on the theory of hierarchical systems, the possibility of considering the tax mechanism as a set of relatively independent but interconnected tax sub-mechanisms, which can be represented as a hierarchical structure has been proved. The division of the tax mechanism into sub-mechanisms is conditional.

All sub-mechanisms are aimed at achieving the common goal, only the specifics of the methods, techniques and levers used make it possible to separate them. The need for such a division is stipulated by a large number of measures that correspond to a particular sub-mechanism, the specifics of the techniques used, the specifics of the applicable tax elements, the specifics of the legislation (that sometimes has not been formed and to which action is directed within the framework of tax management), the specific information and organizational

support specific to each sub-mechanism. It should also be noted that all sub-mechanisms are interrelated. Changing the action of one sub-mechanism can lead to a change in the action of another one and not always with a positive effect. It is proposed to use as a methodology, systematic, functional and process approaches to determine the effectiveness and efficiency of the tax mechanism considering the development of financial relations, their complexity, and the particularities of the application of tax sub-mechanisms. Evaluation of the tax mechanism from the point of view of the process approach provides us with the opportunity to identify factors that have a significant impact on its effectiveness and to develop measures to overcome negative trends; the functional approach assesses the performance of tax functions by the tax mechanism.

In the second section, the analysis has revealed that with the adoption of the Tax Code of Ukraine and its amendments, the effect of the fiscal function of taxes and the value of the revenue mobilization sub-mechanism have increased. According to the research results of the dynamics of a number of indicators (regulatory, effective corporate income tax rate; income tax productivity ratio; tax potential of personal income tax, value added tax, income tax), the existence of unequal tax distribution, tax burden increase, unrealized tax potential have been proved. It has been substantiated that there is a steady tendency of increase of VAT receipts from import which testifies to increase of import dependence. It has been concluded that the current tax mechanism of the tax system of Ukraine makes not a stimulative impact on the activity of enterprises, but the opposite one. The tax burden on existing methods of taxation does not stimulate the economic sector to become more active, and the shadow sector remains almost at the same level.

It has been proved that the application of tax benefits for economic development is ambiguous. In the presence of income tax benefits VAT from software companies, shipbuilding, aerospace and aircraft companies, such preferences almost have not affected the development of these areas of the activity. It has been determined that the tax sub-mechanism of granting privileges (on a sectoral basis) without investment does not fulfill the stated task of stimulating

production. The results show that, with the support of the state in the form of financial assistance, investments and concurrent benefits, the tax sub-mechanism of privileges has a stimulating effect on the Ukrainian economy. The results of the analysis have suggested that the tax sub-mechanism of control is not effective enough since large amounts of arrears indicate a violation of the law. The tax sub-mechanism of tax debt management does not accomplish its tasks: there are significant tax gaps in the repayment of tax debt. According to the analysis of the process approach, it has been concluded that tax sub-mechanisms are poorly performing.

In the third section of the scientific thesis the tax mechanism has been investigated as a systematic approach and the application of the methodology of the functional process approach. It has been suggested that the tax mechanism should be subject to modification, not improvement or reform. The directions of modification of the tax mechanism, the algorithm of its development taking into account certain principles, goals of the tax policy have been offered. A model of the tax mechanism has been elaborated to determine the factors that influence the effectiveness of the tax mechanism and its components. The quantitative characteristics of the functioning and development of the tax system through the action of the tax mechanism by extrapolation of development trends have been estimated using dynamic models. As a general function, the tax burden has been chosen and the proposed hierarchical approach to the tax mechanism development has allowed to form a system of indicators and to determine the relationship between the elements of the tax mechanism. To determine the impact of selected factors on the effectiveness of the tax mechanism the scientific and methodological approach that has allowed to define which of the factors has a significant impact on the integral indicator (through a system of sub-mechanisms) as well as has become a guide when making managerial decisions using certain techniques, levers or changes in methods has been proposed. This approach has been tested on the facts that characterize Ukraine's economy. The indicators of the positive effect of the tax mechanism (tax revenues to the state budget; the growth

rate of industrial sector production; the rate of GDP growth per capita; the rate of tax debt growth) and the system of correlation-regression equations that characterize the effectiveness of sub-mechanisms allowed the effectiveness of the tax mechanism of the tax system of Ukraine have been proposed.

It has been offered in the dissertation: the introduction of a differentiated income tax rate scale in order to reduce the burden on the budget and to stimulate the activity of economic entities; implementation of another order of VAT taxation procedure, application of differentiated rates and tax credit; usage of the progressive-regressive method of taxation of personal income; reducing the number of tax breaks and leaving such breaks as tax breaks, special tax treatment, simplified tax regime for small businesses, application of benefits for environmental platform activities. Such measures can stipulate: the increase of the level of investment attractiveness of Ukraine; eliminate shadow economy; reduce tax pressure on taxpayers.

The practical significance of the results obtained means theoretical and scientific-practical recommendations, approaches and conclusions made and proposed in the dissertation have been developed to the level of applied recommendations which together create a reasonable basis for improving the efficiency of the tax mechanism of regulation of the Ukrainian economy in the current conditions. The results obtained can be used in the development of legislative acts and in the practical activities of the State Tax Service of Ukraine in reforming the tax system. Separate provisions of the research thesis are being implemented in the educational process of the Odessa National Economic University in delivering such subjects as "Tax system", "Tax management", "Finance".

Keywords: tax mechanism, tax regulation, tax mobilization, tax benefits, tax control and administration, tax compensators.

СПИСОК ПУБЛІКАЦІЙ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ
Наукові праці, в яких опубліковані основні наукові результати
дисертації:

1. Любчик О. К. Податковий механізм та його вплив на інвестиційно-інноваційний розвиток економіки країни. *Розвиток фінансового ринку України в умовах європейської інтеграції: проблеми та перспективи*: монографія/ за ред. В. Г. Баранової, О. М. Гончаренко. Харків: «Діса плюс», 2019. 370 с. (21,62 д.а.) *Особистий внесок здобувача: виявлено основні тенденції у розвитку економічних процесів під впливом дії податкового механізму* (0,7 д.а.)
2. Любчик О. К. Деякі аспекти реформування податкової системи України. *Науковий вісник ОНЕУ*. 2015. № 4. С. 135-143. (0,5 д.а.) (PІНЦ, SSOAR)
3. Любчик О. К. Податкові пільги як інструмент стимулювання розвитку реального сектора економіки. *Науковий журнал «Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії»* Випуск 2 (08), частина 2, 2017. С. 90 -94. (0,5 д.а.) (Index Copernicus)
4. Любчик О. К., Дубовик О.Ю. Розвиток податкового механізму адміністрування в Україні. *Науковий журнал «Причорноморські економічні студії»*. 2018. №36-2. С. 71-75. (0,5 д.а.) (Index Copernicus) *Особистий внесок здобувача: зроблений аналіз дієвості податкового механізму адміністрування податків та розроблено пропозиції щодо напрямів його удосконалення* (0,4 д. а.)
5. Любчик О. К., Дубовик О. Ю. Методичні аспекти визначення дієвості податкового механізму. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Серія: «Економіка і менеджмент». 2018. №29. С.87-90. (0,5 д. а.) (Index Copernicus) *Особистий внесок здобувача: запропоновано здійснювати оцінювання дієвості податкового механізму за методичними підходами: функціональним, процесним, гібридним, що*

надасть можливість отримання його комплексної оцінки (0,4 д. а.)

6. Любчик О. К. Підходи до структуризації податкового механізму. *Науковий журнал «Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії»*. Випуск 5 (11), частина 2, 2017 р. С. 114 -118. (0,5 д. а.) (Index Copernicus)

7. Любчик О. К. Directions for improving tax mechanism. *East European Scientific Journal*. 2018. volume 3. №10 (38). Р. 35–39. (0,5 д.а.) (Cosmos Impact Factor, SlideShare, ResearchBible, ISI, PIHЦ)

8. Любчик О. К. Конструювання податкового механізму регулювання економіки: вектори вдосконалення. *Соціально-економічний розвиток регіонів в контексті міжнародної інтеграції*. 2018. № 29 (18). Т. 2. С. 146–151 (0,5 д. а.)

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

9. Любчик О. К. Деякі аспекти функціонування податкового механізму в умовах економічної нестабільності. *Проблеми та перспективи у сучасному світі*: матеріали Міжнародної науково–практичної конференції, 22-23 жовтня 2015 р. Полтава:ПУЕТ, 2015 . С. 70-72. (0,1 д. а.)

10. Любчик О. К. Сутність податкового механізму. *Науковий потенціал сучасної економічної науки*:збірник тез Міжнародної науково–практичної інтернет-конференції, 27 квітня 2016. Тернопіль. С. 80. (0,1 д. а.)

11. Любчик О. К. Податковий механізм як інструмент державного регулювання економіки. *Актуальні проблеми державного управління: матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції*, 15-16 червня 2016. Одеса: ОРІДУНАУ, 2016. С. 32–34. (0,2 д. а.)

12. Любчик О. К. Деякі аспекти методології дослідження податкового механізму. *Фінансові аспекти розвитку держави, регіонів та суб'єктів господарювання*: збірник матеріалів V Міжнародної науково-практичної конференції 20-21 листопада 2017. Одеса: Бондаренко М.О., 2017.

С. 187-188. (0,1 д.а.)

13. Любчик О. К. Оцінювання дієвості податкового механізму: методичні підходи. Наукова думка сучасності і майбутнього: збірник статей 17-тої Всеукраїнської практично-пізнавальної конференції, 31 січня по 7 лютого 2018 р. Дніпро, 2018. С. 15-17. (0,2 д. а.)

14. Любчик О. К. Методичні підходи до визначення ефективності податкового механізму: функціональний підхід. *Забезпечення сталого розвитку економіки: проблеми, можливості, перспективи*: матеріали доповідей Міжнародної науково-практичної конференції, 16-17 лютого 2018. Ужгород,: Видавничий дім «Гельветика». 2018. С. 175-177. (0,2 д. а.)

15. Любчик О. К. Проблемні питання дієвості податкового механізму мобілізації доходів. *Економічне зростання та конкурентоспроможність національного господарства*: Міжнародна науково – практична конференція, 19 - 20 жовтня 2018. Київ: Таврійський національний університет імені В.І.Вернадського. 2018. С.100-103.(0,2 д. а.)

16. Любчик О. К. Модифікація податкового механізму: зарубіжний та вітчизняний досвід. *Фінансово-кредитна система: проблеми та інновації*: збірник матеріалів ІУ Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції, 11-12 квітня 2019 . Одеса: ОНЕУ, 2019 р. С.207-210. (0,2 д. а.)

ЗМІСТ

ВСТУП	18
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПОДАТКОВОГО МЕХАНІЗМУ	
1.1. Економічна сутність податкового механізму та його роль у регулюванні економіки країни.....	28
1.2. Наукові підходи до структуризації податкового механізму...	47
1.3. Методичні підходи до оцінювання дієвості та результативності функціонування податкового механізму.....	65
Висновки до розділу 1.....	81
РОЗДІЛ 2 СУЧАСНИЙ СТАН І РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПОДАТКОВОГО МЕХАНІЗМУ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ	
2.1. Дієвість податкового підмеханізму мобілізації доходів.....	85
2.2. Результативність впливу податкового підмеханізму застосування пільг на розвиток економіки України	108
2.3. Вплив податкового підмеханізму контролю на економічний розвиток суб'єктів господарювання.....	130
Висновки до розділу 2.....	150
РОЗДІЛ 3 ВЕКТОРИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ПОДАТКОВОГО МЕХАНІЗМУ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ	
3.1. Модифікація податкового механізму податкової системи України.....	153
3.2. Науково-методичні підходи щодо оцінювання дієвості податкового механізму	176
3.3. Науково-методичні рекомендації щодо конструювання податкового механізму.....	197
Висновки до розділу 3.....	215
ВИСНОВКИ.....	218

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	222
ДОДАТКИ.....	244

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Забезпечення зростання економіки, прогресивні зрушення у її структурі спираються на систему реформ, які проводить кожна держава на певному етапі розвитку. Серед таких реформ найбільш застосованими є реформи у податковій сфері, що дозволяє системно й швидко задавати вектори розвитку соціально-економічних процесів, згладжуючи соціальні конфлікти, підвищувати конкурентоспроможність економіки, та долати наслідки економічних криз. У сучасному світі податки становлять значну частину надходжень місцевих і Державного бюджетів, є фінансовим базисом прийняття урядових рішень, фінансування державних програм, вирівнювання доходів населення, виконуючи функцію соціальної рівності. Це зумовлює їх важливу роль и значення у економічній системі держави.

Податки можуть виступати ефективним фіскальним інститутом лише за умови досягнення в державі певної стадії економічного розвитку, коли суб'єкти податкових відносин матимуть достатньо можливостей для одержання як доходів, так і нарощування обсягів виробництва. При цьому темпи зростання таких доходів і обсягів виробництва повинні суттєво перевищувати темпи зростання податкового навантаження. Але успішна реалізація функцій податків можлива лише за умови добре налагодженого податкового механізму, кінцевими результатами функціонування якого повинно бути підвищення обсягу та ефективності використання фінансових ресурсів. Особлива роль податкового механізму проявляється в умовах фінансової нестабільності та фінансових криз. Тому проблематика ефективного функціонування податкової системи та її механізму постійно є предметом уваги вчених та практиків всього світу.

Як структурний елемент податкової системи кожен податковий механізм є віддзеркаленням податкової політики, яка проводиться державою. Податкові реформи у країнах ЄС, Північної та Південної Америки, в

Азійських країнах, Австралії привертають до себе увагу тими результатами, які є їх (реформ) наслідками, а саме: зростанням ВВП, технологічними проривами, екологічними надбаннями, соціальними досягненнями та ін. Кожна реформа повинна спиратися на вагомі теоретичні та практично-орієнтовані напрацювання, чітко виділяючи цілі, завдання, інструменти реалізації та очікувані результати. Успіх податкової реформи спирається на відповідний механізм. Тому очевидним стає необхідність модифікації податкового механізму на засадах наукового обґрунтування змін у методах, прийомах і важелях, впровадження й узгодження законодавчого поля, створення й підвищення ефективності роботи організаційних структур та інформаційної забезпеченості процесу функціонування податкової системи.

Характерною особливістю перетворень оподаткування в Україні до недавнього часу є їх здійснення за відсутності загальної стратегії податкової політики, яка б спиралася на потужну теоретичну, методологічну і методичну базу, максимально врахувала умови стану економіки та перспективи розвитку, у відповідності з якою будувалась та упорядковувалась податкова система. Управління здебільшого у «ручному режимі», постійні внесення зміни у податкове законодавство не дозволяють податковій системі повноцінно виконувати свої функції: темп зростання реального ВВП за останні 10 років в Україні становив незначну величину, а у 2013-2014 рр. взагалі відбулося падіння; інфляція натомість досягала у 2014 р. 43,3%, а у 2018 р. 9,8 %; відбувся значний розрив у доходах населення; посилилися процеси робочої міграції тощо. Економічні провали потребували втілення надзвичайних заходів щодо стабілізації виробництва та зупинення зубожіння населення. У комплексі заходів, які були розроблені та впровадженні урядом значну роль відігравали зміни у податковій системі і податковому механізмі.

Можливість комбінування не тільки різних видів податків, а й використання різних податкових прийомів та важелів робить податковий механізм, як елемент податкової системи, більш гнучким та більш придатним до мінливих умов господарювання. Завдяки такому підходу створюються

нові форми функціонування податкового механізму, що підвищує його ефективність.

Разом з тим, недостатня теоретична опрацьованість загальних принципів функціонування податкового механізму, його методів, специфіки застосування призводять до не бажаних результатів. Так, застосування пільгового оподаткування в Україні не призвело до економічного зростання, а зменшення кількості податків – до зменшення податкового тиску.

Різноманіття поглядів вчених і практиків щодо сутнісних аспектів елементів податкового механізму породжує неефективність застосування важелів податкового механізму. Обмежений доступ до статистичної інформації (відкритої та достовірної) унеможлиблює отримання надійних кінцевих результатів щодо оцінки дієвості функціонування податкового механізму та можливості його корегування.

Слід відзначити, що питаннями вдосконалення та дієвості податкового механізму, його складовими займалися та займаються видатні зарубіжні та українські вчені. Зокрема, значний інтерес викликають праці таких вчених і експертів як: М. Блауг, С. Л. Брю, М. Месарович, Л. Гурвіц та ін., що присвячені дослідженню сутності та структури фінансового механізму; А. Лаффер, М. Лоренц, В. Пансков, І. Майбуров, О. Поролло, Т. Юткина та ін., які досліджували питання податкового навантаження і реалізації функцій податків через податковий механізм. Особливої уваги заслуговують праці провідних українських вчених: А. Крисоватого, Ю. Іванова, О. Десятнюк, С. Каламбет, В. Дем'янишина, Л. Сідельникової, О. Дубовик, Ю. Турянського та ін., які вивчали процеси трансформації податкового механізму, його впливу на реалізацію завдань податкової системи. Вагомий внесок у дослідження окремих аспектів функціонування елементів податкового механізму зробили С. Єгоричева, Н. Крючкова, Д. Серебрянський, А. Соколовська, Л. Тарангул, К. Швабій, І. Точиліна, Т. Волковець, М. Фільо та ін. Разом з тим, у сучасних дослідженнях у контексті системного підходу не знайшли свого відображення, зокрема, процеси структуризації і модифікації

податкового механізму, удосконалення науково-методичного інструментарію оцінювання його функціонування, науково-методичні рекомендації щодо конструювання податкового механізму податкової системи України із одночасним удосконаленням його елементів.

Теоретична і практична значущість подальших досліджень з визначеної проблематики обумовили актуальність обраної теми дисертації, визначили її об'єкт, предмет, мету і завдання.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Дисертаційне дослідження виконане відповідно до планів науково-дослідної роботи кафедри фінансів Одеського національного економічного університету за темами: «Трансформаційні процеси у податковій системі України» (ДР № 0112U007707), за якою автор дослідив сутність і структуру податкового механізму й установив причинно-наслідкові зв'язки з податковою політикою держави; «Проблеми розвитку фінансового ринку в Україні в умовах європейської інтеграції» (ДР № 0114U000277), за якою автор проаналізував сучасний стан і результативність функціонування податкового механізму податкової системи України. Положення дисертаційної роботи стосовно науково-методичних рекомендацій щодо підвищення ефективності функціонування податкового механізму знайшли відображення в межах прикладної теми «Оцінка фінансового потенціалу розвитку суб'єкта господарювання» (ДР № 192/2014).

Мета і завдання дослідження. Метою дисертаційної роботи є систематизація і поглиблення теоретичних засад функціонування податкового механізму регулювання економіки й розробка на цій основі науково-практичних рекомендацій його модифікації для підвищення ефективності податкової системи та досягнення цілей соціально-економічного розвитку у сучасних умовах в Україні.

Досягнення визначеної мети зумовило необхідність вирішення наступних завдань:

- з'ясувати економічну сутність податкового механізму, його роль у регулюванні економіки країни;
- дослідити наукові підходи до структуризації податкового механізму;
- розкрити методичні підходи щодо оцінювання дієвості та результативності функціонування податкового механізму з метою побудови системи його комплексної оцінки;
- оцінити дієвість податкового підмеханізму мобілізації доходів з метою з'ясування основних проблем у податковому наповненні доходної частини бюджету України;
- визначити результативність податкового підмеханізму застосування пільг на розвиток економіки України;
- проаналізувати вплив податкового підмеханізму контролю на економічний розвиток суб'єктів господарювання з метою окреслення основних проблем у сфері адміністрування податків;
- запропонувати основні напрями модифікації податкового механізму податкової системи України;
- розробити науково-методичні рекомендації щодо оцінювання дієвості податкового механізму;
- сформулювати науково-методичні рекомендації щодо конструювання податкового механізму.

Об'єктом дослідження є податковий механізм регулювання економіки.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних і методичних положень та практичних підходів до модифікації й оцінювання дієвості податкового механізму регулювання економіки України.

Методи дослідження. Методологічною основою дослідження є фундаментальні положення теорії фінансів, теорії оподаткування, теорії ієрархічних систем, теорії економічних механізмів, економічної теорії, наукові праці українських і зарубіжних вчених з питань оподаткування і функціонування податкової системи. Для досягнення поставленої мети і вирішення визначених у дисертаційній роботі завдань було застосовано

загальнонаукові і специфічні економічні методи дослідження, а саме: методи абстрагування, аналізу та синтезу, індукції і дедукції, узагальнення (при вивченні й узагальненні поглядів учених на економічну сутність податкового механізму, його взаємозв'язок з податковою системою і податковою політикою, при критичному опрацюванні понятійного апарату, який використовувався у дослідженні); методи системного аналізу й узагальнення (для дослідження складових податкового механізму, їхньої ролі у регулюванні господарських процесів та впливу на функціонування економіки); логічного спостереження (при дослідженні методичних підходів до аналізу впливу окремих складових податкового механізму на економічні процеси); метод порівняння (при дослідженні функціонування податкового механізму в Україні та окремих країнах ЄС); методи статистичного аналізу, факторного аналізу, порівняльний і графічний методи (при дослідженні тенденцій у функціонуванні підмеханізмів податкового механізму податкової системи України); метод кореляційно-регресійного аналізу (для оцінювання дієвості податкового механізму та його складових з метою виявлення найбільш суттєвих чинників, які демонструють результати такої дії); методи наукової абстракції, системного й інституційного підходу, групування (для розробки напрямів модифікації податкового механізму).

Інформаційною базою дослідження є нормативно-правові і законодавчі акти, монографії та інші наукові публікації провідних вітчизняних і зарубіжних учених і фахівців-практиків, аналітична інформація науково-дослідних установ, дані Державної служби статистики України, Державної казначейської служби України, Державної фіскальної служби України, Міністерства фінансів України, Національного банку України, Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, Рахункової палати, Міжнародного валютного фонду і Світового банку, матеріали інформаційно-аналітичних бюлетенів.

Наукова новизна одержаних результатів полягає у систематизації, узагальненні і розвитку теоретичних основ та у розробці науково-методичних

рекомендацій щодо модифікації податкового механізму регулювання економіки України у сучасних умовах. Основні результати дослідження, які містять наукову новизну і характеризують особистий внесок автора, полягають у наступному:

удосконалено:

- науково-методичні підходи щодо аналізу дієвості податкових підмеханізмів за процесним підходом, що, на відміну від існуючих підходів, становить засади для розробки й застосування нових методів, прийомів та важелів податкового механізму і для виявлення можливих резервів оптимізації податкового навантаження та засобів їхньої реалізації;

- науково-методичні підходи щодо оцінювання дієвості податкового механізму за функціональним підходом, який, на відміну від існуючих, дозволяє оцінити дію податкового механізму в цілому і кожного з підмеханізмів за ступенем виконання функцій, зокрема дозволяє виявити причинно-наслідкові зв'язки між завданнями податкової політики та результатом дії податкового механізму. Отримані результати стають підґрунтям для розробки управлінських дій із застосування елементів податкового механізму з метою підвищення його дієвості і зменшення негативного впливу екзогенних чинників;

- науково-методичні рекомендації стосовно конструювання податкового механізму, який відповідає сучасним вимогам щодо ефективного господарювання. На відміну від існуючих, такий підхід дозволяє визначити найбільш ефективні прийоми податкового механізму з регулювання економічних процесів;

набули подальшого розвитку:

- науково-методичні підходи у дослідженні податкового механізму, а саме: запропоновано розглядати податковий механізм як ієрархічну систему, яка складається з множинності підмеханізмів, у кожного з яких може бути власний центр, який, у свою чергу, підкоряється центру більш високого рівня. Доцільність розгляду податкового механізму як системи зумовлена:

значним обсягом заходів, які знаходяться у межах того чи іншого підмеханізму; специфікою застосованих прийомів, специфікою застосованих елементів податку, специфікою законодавчого поля, специфікою інформаційного та організаційного забезпечення, характерною для кожного з підмеханізмів. Усі механізми пов'язані між собою, зміна дії одного підмеханізму може призвести до зміни дії іншого. Такий підхід дозволяє визначати проблемні питання у застосуванні того чи іншого методу, прийому, важеля й удосконалювати їх, враховуючи існуючі взаємозв'язки з іншими підмеханізмами;

- систематизація основних напрямків модифікації податкового механізму, яка, на відміну від існуючих розробок, дозволяє запропонувати основні кроки з удосконалення процесу оподаткування суб'єктів господарювання. Головною метою модифікації податкового механізму через розвиток його підмеханізмів є посилення дії податкових важелів з метою розвитку соціальних і економічних процесів або прискорення їхнього розвитку;

- методологія дослідження функціонування податкового механізму, особливістю якої є поєднання функціонального і процесного підходів. Такий підхід дає можливість визначити взаємозалежність фінансового регулювання економічних процесів, динаміки основних макроекономічних показників і рівня податкового навантаження, оцінити виконання функцій податковим механізмом й упорядкувати процес застосування елементів податкового механізму, що стає засадою прийняття виважених рішень з регулювання економічних процесів;

- наукове розуміння дефініції «податковий механізм», під яким у широкому сенсі необхідно розуміти вид і форму організації і реалізації податкових відносин. У вузькому сенсі – систему методів, прийомів, важелів і систему законодавчого, організаційного, інформаційного забезпечення та інформаційних потоків (вхідних і вихідних), завдяки яким дія елементів податкового механізму спрямована на синхронізацію і гармонізацію інтересів

суспільства, держави, суб'єктів господарювання, домогосподарств через реалізацію функцій податку. На відміну від існуючих підходів, податковий механізм розглядається як система, а не як проста сукупність (у більшості досліджень) методів, важелів, прийомів. Саме в межах системи з'являється можливість узгодити дії окремих складових податкового механізму, виявити причинно-наслідкові зв'язки з елементами податкової системи.

Практичне значення одержаних результатів. Отримані у дисертаційній роботі результати мають науково-теоретичне і практичне спрямування і можуть бути використані при розробці законодавчих актів та у практичній діяльності Державною податковою службою України в контексті реформування податкової системи. Окремі положення дисертаційного дослідження були прийняті до впровадження ТОВ ВКА «Маяки» для виявлення резервів підвищення ефективності діяльності підприємства (довідка від 29.05.2015 р.); ТОВ «БЛЕК СІ ПАРТНЕРС» для зменшення податкового навантаження і підвищення конкурентоспроможності при виході на міжнародні ринки (довідка № 15/08 від 15.08.2019 р.), а також ТОВ «Одеський торговий дім» з метою підвищення ефективності фінансового управління на підприємстві (довідка № 82 від 23.08.2019 р.). Одержані автором результати наукових пошуків також використовуються у навчальному процесі Одеського національного економічного університету при викладанні дисциплін «Податкова система», «Податковий менеджмент» (довідка № №01-17/764 від 05.09.2019 р.).

Особистий внесок здобувача. Наукові положення, висновки і рекомендації, які виносяться на захист, одержані автором самостійно й відображені в опублікованих працях. З наукових праць, опублікованих у співавторстві, у дисертації використано лише ті положення, які є результатом особистих досліджень автора.

Апробація результатів дослідження. Основні результати дисертаційної роботи оприлюднено й обговорено на міжнародних і всеукраїнських науково-практичних конференціях, таких як: «Проблеми та

перспективи у сучасному світі» (м. Полтава, 2015 р.); «Науковий потенціал сучасної економічної науки» (м. Тернопіль, 2016 р.); «Реформування державного управління та адміністрування: теорія, практика, міжнародний досвід» (м. Одеса, 2016 р.); «Фінансові аспекти розвитку держави, регіонів і суб'єктів господарювання» (м. Одеса, 2017 р.); «Наукова думка сучасності і майбутнього» (м. Дніпро, 2018 р.); «Забезпечення сталого розвитку економіки: проблеми, можливості, перспективи» (м. Ужгород, 2018 р.); «Економічне зростання та конкурентоспроможність національного господарства» (м. Київ, 2018 р.); «Фінансово-кредитна система: проблеми та інновації» (м. Одеса, 2019 р.).

Публікації. Основні наукові положення висновки і результати дослідження за темою дисертації опубліковано в 16 наукових працях загальним обсягом 26,22 д. а., з яких особисто автору належать 5,3 д. а., у тому числі: 1 колективна монографія, 7 статей у наукових фахових виданнях України (з них 6 у виданнях, які включені до міжнародних наукометричних баз), 1 стаття у періодичному виданні іншої держави, 8 тез доповідей за результатами участі у наукових конференціях.

Структура й обсяг роботи. Дисертація загальним обсягом 312 сторінок друкованого тексту, з яких основного тексту 202 сторінок, складається зі вступу; трьох розділів; висновків; списку використаних джерел з 212 найменувань, викладених на 22 сторінках; 10 додатків, розміщених на 63 сторінках. Основний текст роботи містить 27 таблиць, 48 рисунків.

ВИСНОВКИ

У дисертації запропоновано вирішення актуального науково-практичного завдання – систематизація та поглиблення теоретичних засад і методичних підходів до використання податкового механізму регулювання економіки та розроблення на цій основі практичних рекомендацій щодо його модифікації у сучасних умовах в Україні. Результати проведеного дослідження дали змогу сформулювати висновки і пропозиції теоретико-методичного і прикладного характеру, спрямовані на розв’язання окреслених у роботі завдань відповідно до визначеної мети.

1. Критичний аналіз та узагальнення наукових досліджень у сфері податкових відносин дозволили дійти висновку, що єдиний підхід до змістовного наповнення дефініції «податковий механізм» на сьогодні не сформовано. Значні розбіжності у трактуванні даного поняття і велика кількість варіантів його визначення свідчать про багатогранність цієї економічної категорії. Пропонується під податковим механізмом у широкому сенсі розуміти вид і форму організації і реалізації податкових відносин. У вузькому сенсі – систему методів, прийомів, важелів та систему законодавчого, організаційного, інформаційного забезпечення й інформаційних потоків (вхідних і вихідних), завдяки яким дія елементів податкового механізму спрямована на синхронізацію і гармонізацію інтересів суспільства, держави, суб’єктів господарювання, домогосподарств через реалізацію функцій податку. Податковий механізм можна розглядати як систему, а не як просту сукупність (у більшості досліджень) методів, важелів, прийомів. Саме в межах системи з’являється можливість узгодити дії окремих складових податкового механізму і виявити причинно-наслідкові зв’язки з елементами податкової системи.

2. Узагальнення теоретичних досліджень економічного механізму дозволяє зробити висновок, що існує множинність механізмів і у кожного може бути власний центр, який, у свою чергу, підкоряється центру більш високого рівня. Проведене дослідження дало можливість сформулювати

загальні принципи побудови податкового механізму, до яких віднесено: відповідність інтересам суспільства, податковій політиці та податковій системі; підпорядкованість податковій політиці; узгодженість дій інструментів і складових податкового механізму; повнота реалізації податкових інструментів; ефективність дії. Відповідно до принципів було визначено завдання, які він повинен виконувати: реалізація фіскального потенціалу та фіскальної достатності; організація, упорядкування відносин з приводу мобілізації податкових платежів; реалізація податкового регулювання; реалізація відносин з адміністрування податків; синхронізація інтересів держави і платників податків; інноваційна спрямованість; реалізація функцій контролю та управління борговими податковими зобов'язаннями; реалізація завдань щодо планування та прогнозування надходжень податків; дотримання принципу економічності, стабільності, справедливості.

3. Доведено можливість розгляду податкового механізму як сукупності порівняно незалежних, але взаємопов'язаних податкових підмеханізмів, які можна представити у вигляді ієрархічної структури. Запропоновано застосовувати методологію дослідження податкового механізму за поєднанням процесного і функціонального підходів з метою визначення дієвості та результативності функціонування податкового механізму та запропоновано схему такого аналізу. При цьому головною метою стає виявлення можливих резервів оптимізації податкового навантаження і засобів їхньої реалізації.

4. Виявлено, що з прийняттям Податкового кодексу посилилась дія фіскальної функції податків, значно зросла залежність видатків бюджету від дієвості податкового механізму мобілізації доходів, а податковий тиск збільшився. Оцінювання дієвості податкового підмеханізму мобілізації доходів показало, що податковий механізм чинить на діяльність підприємств не стимулюючу, а зворотну дію; у даному податковому підмеханізмі існують суттєві вади, адже стандартна ставка поширюється тільки на 13–20 %

податкової бази. Податковий потенціал податку на прибуток підприємств, ПДФО та ПДВ значною мірою не реалізовано.

5. Проведений аналіз показав, що вплив застосованих податкових пільг на розвиток економіки має неоднозначний характер. Преференції, надані суб'єктам господарювання певних галузей, дають ефект не за всіма галузями і впливають на їхній розвиток несуттєво. Податковий підмеханізм надання пільг (за галузевим принципом) без інвестиційних вкладень не виконує поставлену задачу щодо стимулювання виробництва.

6. Результати аналізу дозволяють вважати, що податковий підмеханізм контролю недостатньо дієвий, адже майже не відбулося скорочення тіньового сектора, незважаючи на зростання сум донарахованих грошових зобов'язань при зменшенні кількості перевірок; зростають податкові розриви між планом і фактом надходжень податків до бюджету.

7. Доведено, що податковий механізм повинен підлягати модифікації. Під модифікацією податкового механізму пропонується розуміти внесення прогресивних змін у методи обчислення податків, у прийоми щодо застосування і у важелі щодо посилення дії методів, або створення кращого варіанту поєднання методів, важелів і прийомів, тобто зміни стосуються інструментів податкового механізму. Узагальнено основні напрями модифікації податкового механізму і згруповано за блоками, а саме: блок «Зниження (підвищення) діючих ставок податків і введення нових податків»; блок «Важелі»; блок «Пільги»; блок «Спеціальні режими оподаткування»; блок «Адміністрування». Такий підхід дозволив виокремити сучасні тенденції при проведенні податкових реформ у країнах світу, оцінити стан модифікацій податкового механізму в сучасній українській практиці.

8. На основі функціонально-процесного підходу до дослідження дієвості податкового механізму та його підмеханізмів була побудована модель податкового механізму з метою визначення чинників, які впливають на дієвість податкового механізму та його складових. Кількісні характеристики функціонування і розвитку податкової системи через дію

податкового механізму шляхом екстраполяції тенденцій розвитку були визначені за допомогою динамічних моделей, структура і параметри яких оцінювалися за даними попередніх спостережень. У якості генеральної функції було обрано податкове навантаження, а запропонований ієрархічний підхід до побудови податкового механізму дозволив сформулювати систему показників і визначити взаємозв'язок між елементами податкового механізму.

9. Сформульовано науково-методичні рекомендації щодо конструювання податкового механізму податкової системи України, під яким слід розуміти цілеспрямований процес створення теоретичного проєкту вибору податкових методів, прийомів, важелів, їхнє узгоджене поєднання на законодавчій основі з метою забезпечення заданих параметрів, які визначаються податковою політикою, для подальшого втілення у податкову практику. Зокрема, запропоновано: з метою зменшення податкового навантаження ввести диференційовану шкалу ставок податку на прибуток; впровадити певний порядок оподаткування ПДВ та ввести диференційовані ставки; застосувати комбінований метод оподаткування доходів фізичних осіб (прогресивно-регресивний метод); зменшити кількість податкових пільг, застосувати пільги до діяльності, яка відбувається на екологічній платформі.

Такі заходи дають можливість: підвищити рівень інвестиційної привабливості України; детінізувати та стабілізувати економіку; зменшити податковий тиск на платників податків.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бард С. В., Павлова Л. П., Заяц Н. Е. и др. Налоги в условиях экономической интеграции /под ред. В. С. Барда и Л. П. Павловой. М.: Финансовая академия при Правительстве РФ, КНОРУС, 2004. – 288 с.
2. Баранова В. Г., Дубовик О. Е. Влияние налоговой загрузки на развитие предпринимательства. *Науковий вісник Національного університету ДПС України (економіка, право)*. 2013,1(60). С.25-30
3. Башнянин О. Т. Податок на виведений капітал перспективи впровадження: матеріали круглого столу «Податкова та бюджетна політика України: концептуальні засади теорії та практики» 21 листопада 2017 р.м. Львів.: ФУФБ, 2017. С.31-34
4. Білюк А. В. Формування податкового механізму стимулювання інноваційної активності як елементу державної політики економічного зростання. *Держава і регіони* . 2010. №2. С.104-108
5. Блауг М. Методология экономической науки, или как экономисты объясняют. *Вопросы экономики* . М. 2004. — 416 с
6. Бродская Т. Г. Экономическая теория: Учеб. пособие : М.РИОР, 2008. 208 с. URL: <https://economics.studio> > ekonomicheskaya-teoriya > krivaya-laffera-47721 (дата звернення 10.11. 2016)
7. Буряковський В. В. Податки : навчальний посібник. Дніпропетровськ : Пороги, 1998. 611 с.
8. Бурденко І. М., Кравченко О.В. Аналіз стану й напрямки розвитку податкової системи України та її вплив на зростання економіки. *Економіка, фінанси, право*. 2004, №7. С. 3–9.
9. Бюджет України 2014. URL:[https:// 195.78.68.18](https://195.78.68.18) > minfin > file > link > file > Budget(дата звернення 07.12. 2016)
10. Бюджетний моніторинг – Інститут бюджету та соціально-економічних досліджень. URL:

<http://ibser.org.ua/.../monitoringcategories/kvartalnyy> (дата звернення, 04.04.2015)

11. Бюджетна підтримка та податкове стимулювання національної економіки України : монографія / за заг. ред. Л.Л. Тарангул. Нац. унів-т ДПС України. Ірпінь, К.: Фенікс, 2012. 532 с.

12. Бюджетні втрати від надання пільг зі сплати ... URL:[https:// pdf 5 Kб economy.in.ua/pdf/7_2015/27.pdf](https://pdf5.kb.economy.in.ua/pdf/7_2015/27.pdf) (дата звернення, 04.04.2015)

13. В Германии могут снизить налоги - Новости Телеграф URL:[https:// telegraf.com.ua/.../2802989-v-ger...it-nalogi.htm](https://telegraf.com.ua/.../2802989-v-ger...it-nalogi.htm) (дата звернення, 04.10.2016)

14. В Японии ввели для граждан новый налог | Новости URL:[https:// minprom.ua/news/250261.html](https://minprom.ua/news/250261.html) (дата звернення, 28.01.2019)

15. Варакса Н. Г. Теория и методология формирования налогового механизма реализации налоговой политики на макро- и микроуровне в сельском хозяйстве : автореф. дис. ... д-ра экон. наук. Орел, 2011. 48 с.

16. Василик О. Д. Податкова система України : навч. посіб. К. : ВАТ «Поліграфкнига», 2004. 478 с.

17. Вісник. Офіційно про податки. *Офіційне видання Державної фіскальної служби України*. 2012, №8-9. URL:[https:// visnuk.com.ua/ua/pubs/id/623](https://visnuk.com.ua/ua/pubs/id/623) (дата звернення, 04.04.2015)

18. Вітлінський В. В. , Скрипник А. В. Аналіз діяльності податкової системи України. *Фінанси України*. 2005, №12. С. 19–31.

19. Воеводин С. А. Экономический механизм управления промышленным производством. Методика и практика организации К.: Вища школа, 1991. 159 с.

20. Волковець Т. В. Сутність податкового механізму та його зв'язок з податковою політикою і податковою системою. URL:[https:// economic-vistnic.stu.cn.ua/tmppdf/1023.pdf](https://economic-vistnic.stu.cn.ua/tmppdf/1023.pdf) (дата звернення 05.05.2016)

21. Воронкова О. Теоретико-методологічні засади ефективності податкового менеджменту. *Економічний вісник Переяслав-Хмельницького*

державного педагогічного університету імені Григорія Сковороди: збірник наукових праць. Переяслав-Хмельницький, 2011. Вип. 17/1. С. 198-202.

22. Виклюк М. І., Мостіпан Ю. Є. Діагностика сучасного стану індикаторів розвитку податкової системи України URL:<https://fr.cibs.ubs.edu.ua/files/1303/13vmidss.pdf> (дата звернення 05.05.2016)

23. Годовой обзор состояния экономики и основных направлений внешнеэкономической деятельности Франции за 2017год Франция. URL:https://91.206.121.217/TpApi/Upload/f760bf3d.../Обзор_экономики%20Франции_2017.pdf

24. Городецька Т.Е. Тіньові джерела доходів населення України URL:[https://zt.knteu.kiev.ua/.../2013/2\(67\)/uazt_2013_2_14.pdf](https://zt.knteu.kiev.ua/.../2013/2(67)/uazt_2013_2_14.pdf)] (дата звернення 05.05.2016)

25. Дем'янишин В. Г. Формування та розвиток податкового механізму в економіці України. *Науковий вісник національного університету державної податкової служби України (економіка, право)*. 2007, №3. С.92-102

26. Дем'янишин В. Г. Податковий механізм формування доходів бюджету: концептуальні засади теорії та напрями модернізації. *Світ фінансів*. 2017, №2. С.84-96

27. Десятнюк О. М. Управління податковими ризиками - нова парадигма розбудови податкової системи України. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. Сер. Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. 2007, №606. С. 355-361.

28. Десятнюк О. М., Маршалок Т. Я. Управління податковим боргом : навч. посіб. Тернопіль : Вектор, 2013. 340 с.

29. Деєва Н. М., Редіна Н. І., Дулік Т. О. та ін. Оподаткування в Україні: навч. посіб. / за ред. Н. І. Редіної. К. : Центр навчальної літератури, 2009. 544 с.

30. Дмитриева Н. Г. Налоги и налогообложение в Российской Федерации. Ростов-на-Дону : Феникс, 2004. 512 с.

31. Довідник пільг, наданих чиним законодавством по сплаті податків, зборів, інших обов'язкових платежів/ Державна фіскальна служба України , Департамент методологічної роботи з питань оподаткування. 27.01.2015 р. URL:<https://sfs.gov.ua/dovidniki--reestri--perelik/dovidniki-/54005.html> (дата звернення 28.01.2019)

32. Довідник N 81/1 податкових пільг, що є втратами доходів бюджету станом на 31.12.2016. URL:https://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/ST001386.html (дата звернення 28.01.2019)

33. Доповіді серії “The Global Innovation Index” за відповідні роки. URL:<https://www.globalinnovationindex.org> (дата звернення 04.02.2019)

34. Доходи бюджету України – URL:<https://http://cost.ua/budget/revenue> (дата звернення 20.06.2018)

35. Дробозина Л. А. Финансы. Денежное обращение. Кредит : учебник для вузов. М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2000. 527 с.

36. Дубинецька П. П. Податкове регулювання в системі управління національним господарством: дис..... канд.. екон. наук. Львів, 2015. 254 с. URL:https://clnu.edu.ua/.../uploads/2015/12/dis_dubynetska.pdf (дата звернення 20.05.2018)

37. Дубовик О., Ковальчук Т. Конвергенція механізмів оподаткування доданої вартості України та Євросоюзу. *Науковий вісник Одеського національного економічного університету*. 2016, №8. С.16-28

38. Економічний енциклопедичний словник .. URL:<https://subject.com.ua/economic/slovník/4243.htm> (дата звернення 10.01.2017)

39. Економічна енциклопедія: У трьох томах. Т. 2 / Редкол.: С.В. Мочерний (відп. ред.) та ін. К.: Видавничий центр «Академія», 2001. 848 с.

40. Європа: в країнах Скандинавії почала активно розвиватися альтернативна енергетика URL:<https://ukrenergy.dp.ua/.../evropa-v-stra...nergetika.html>(дата звернення 10.06.2019)

41. Єгоричева С. Б., Тимошенко О. В., Сергєєв Д. А. Вплив пільг за прямими податками на формування бюджетних доходів в Україні URL:<https://economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5137> (дата звернення 15.06.2018)
42. Єфименко Т. І. Концептуальні підходи до реформування податкової системи України. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2004. Вип. 1 (32). С. 9–16.
43. Жидкова Е. Ю. Налоги и налогообложение : учеб. пособие 2-е изд., перераб. и доп. М. : Эксмо, 2009. 480 с.
44. Загородний А. Г. Фінансово-економічний словник К.: Знання, 2007. 1072 с
45. Замасло О. Податковий механізм стимулювання інноваційної діяльності в Україні. *Формування ринкової економіки в Україні*. 2009. Вип 19. С. 235-240. URL:https://prima.franko.lviv.ua/.../35_%D0%97%D...0%D0%9E.pdf (дата звернення 02.02.2019)
46. Загорський В. Концептуалізація сучасних підходів до реформування податкової системи України. *Регіональна економіка*. 2006, No2 (40). С. 36–43.
47. Заяц Н. Е. Теория налогов : учеб. . Минск : БГЭУ, 2002. – 220 с.
48. Звіти про виконання Державного бюджету України URL:<https://budget.rada.gov.ua/kombjudjet/control/uk/doccatalog/list?currDir=45096> (дата звернення 05.05.2019)
49. Звіт про періодичне відстеження результативності наказу Державної податкової адміністрації України від 29.03.2011 № 167 „Про затвердження Порядку визначення сум податків та зборів, не сплачених суб’єктом господарювання до бюджету у зв’язку з отриманням податкових пільг за операціями, які здійснюються на митній території України URL:<https://http://sfs.gov.ua/>(дата звернення 05.06.2019)
50. Зверяков М. І. Теоретична парадигма сталого розвитку та українські реалії. *Економіка України*. 2018. №10. С. 10–31.

51. Зверяков М. І., Жданова Л. Л., Шараг О. С. Нова індустріалізація як модель економічного розвитку України. Одеса: Атлант, 2017. 296 с.
52. Ісаншина Г. Ю. Податковий менеджмент : навч. посіб. К. : ЦУЛ, 2003. 260 с.
53. Ильичев С.К. Особенности налогообложения в сфере электронной комерции. М.: Маркет ДС, 2003. 188 с.
54. Інвалідність 2017-2018 рр. Департамент соціального захисту інвалідів. Міністерство соціальної політики України
URL: https://dostup.pravda.com.ua/.../invalidnist_2017_2018_rr (дата звернення 16.06.2018)
55. Индекс инфляции (2000-2018).
URL: <https://index.minfin.com.ua/economy/index/inflation> (дата звернення 01.06.2019)
56. Иванов Ю. Б., Віннікова О. С. Податкові пільги: проблеми обліку та оцінювання. *Вісник НУ «Львівська політехніка»*. 2009. № 647: : Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. С. 356–363.
57. Иванов Ю. Б., Крисоватий А. І., Кізима А. Я. та ін. Податковий менеджмент: навч. посіб. Київ: Знання. 2008. 525 с.
58. Игнатьева А. В., Максимцов М. М. Исследование систем управления: Учеб. Пособ. М.: ЮНИТИ-ДАНА: Закон и право, 2012. 167 с.
59. Измалков С. Б. Теория экономических механизмов (Нобелевская премия по экономике 2007 г.). *Вопросы экономики*. 2008. № 1. С. 4-8
60. Ильичев С. К. Особенности налогообложения в сфере электронной комерции. М.: Маркет ДС, 2003. 188 с.
61. Каламбет С.В. Ефективність функціонування податкового механізму. URL: <https://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/> (дата звернення 01.06.2019)
62. Карп М. В. Налоговый менеджмент : учеб. для вузов М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2001. – 477 с.

63. Карпінський Б. А. Державотворчий патріотизм нації: оцінювання податкової домінанти *Науковий вісник НЛТУ України*. 2012. Вип. 22.3. С. 374-383.

64. Качур О. В. Налоги и налогообложение : учеб. пособ..М : КНОРУС, 2007. 304 с.

64. Королева Л. П., Кандрашкина А. М. Налоговый кредит как инструмент стимулирования научно-исследовательских и опытно-конструкторских разработок: зарубежный и отечественный опыт. *Бухгалтер и закон*. 2015, №4. С.22-30. URL:<https://cyberleninka.ru/.../nalogovyy-kredit-kak-instrument-stimulirovaniya-nauchno> (дата звернення 09.09.2017)

65. Кравченко Л.А. Державне фінансове регулювання економіки в умовах ринкової трансформації автореф. дис..... канд.екон.наук. Київ. 2002. 20 с. URL:https://www.irbis-nbuv.gov.ua/irbis_nbuv/cgiirbis_64 (дата звернення 15.05.2016)

66. Крисоватий А. І. Домінанти гармонізації оподаткування : національні та міжнародні вектори: монографія Тернопіль : Підручники і посібники, 2010. 248 с.

67. Крисоватий А. І., Десятнюк О. М. Податкова система.навч. посіб.. Тернопіль, Карт-бланш. 2004. 331 с. URL:https://uch.pp.ua/uch_pp_ua_%D1%81%D...BD%D1%8E%D0%BA.html (дата звернення 10.07.2017)

68. Крисоватий А. І. Теоретичні обґрунтування механізму податкового регулювання інноваційної діяльності. Електронне наукове фахове видання *"Ефективна економіка"*. 2013, №12 URL:<https://economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2614>(дата звернення 14.08.2017)

69. Крисоватий А. І., Томнюк Т. Л. Адміністрування податків в Україні. : монографія . Тернопіль : Економічна думка. ТНЕУ, 2012. 212 с. URL:<https://dspace.tneu.edu.ua/.../Адміністрування%20податків%20в%20Україні.pdf> (дата звернення 14.08.2017)

70. Крупей Н.С. Економічна сутність податків та їх функції. *Наукові записки*. Серія «Економіка». Випуск 19 URL: https://irbis-nbuv.gov.ua/.../Nznuoa_2012_19_10.pdf?.. (дата звернення 14.08.2017)
71. Крупка М. І., Кміть В. М., Паславська Р. Ю. Системи адміністрування податків в Україні: стан, проблеми та перспективи. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2016. Вип. 26.2. С.217-224. URL: <https://cyberleninka.ru/article/sistema-administ>. (дата звернення 20.08.2017)
72. Крушельницька Т. Межі і результати вдосконалення адміністрування податків в Україні URL: <https://www.nbuv.gov.ua/portal/.../11ktaapu.pdf> (дата звернення 10.09.2018)
73. Крючкова Н. М. Механізм податкового регулювання економічного розвитку України. *Вісник Одеського національного університету*. Економіка. Т14. 2009. С.55-62
74. Крючкова Н. М. Податкове регулювання як важель забезпечення стійкості державних фінансів. *Матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції. Стратегічні пріоритети соціально-економічного розвитку в умовах інституційних перетворень глобального середовища*, ОНУ, 2016. С. 50-52
75. Крючкова Н. М. Прогнозування фіскальної ефективності в умовах невизначеності економічного розвитку. *Вісник Одеського національного університету*. Економіка. 2016. том 21, вип. 7-2 (49). С. 13-18.
76. Крючкова Н. М. Податковий потенціал великого бізнесу: аспекти теорії та практики в сучасних умовах. Держава. Фіск. Великий бізнес : монографія / під редакцією професорів А. Крисоватого, В. Опаріна, В. Федосова ; під науковим керівництвом В. Федосова. У 4-х томах. К.: КНЕУ, 2018. 1380 с.
77. Куценко Т. Ф. Бюджетно-податкова політика: навч. посіб. для вивчення дисципліни. К.:КНЕУ, 2003. 256 с.

78. Куценко Т. Ф. Бюджетно-податкова політика: навч. посіб. К.: КНЕУ, 2005. 508 с.
79. Кучерявенко Н. П. Налоговое право: учеб. Харьков: Консум, 1997. 432 с.
80. Кучерявенко Н. П. Налоговое право: учеб. Харьков: Легас, 2001. 584 с.
81. Лисенко Ю. Організаційно-економічний механізм управління підприємством. *Економіка України*. 1997. № 1. С. 86-87.
82. Любчик О. К. Податковий механізм та його вплив на інвестиційно-інноваційний розвиток економіки країни. *Розвиток фінансового ринку України в умовах європейської інтеграції: проблеми та перспективи: монографія/ за ред. В. Г. Баранової, О. М. Гончаренко*. Харків: «Діса плюс», 2019. 370 с.
83. Любчик О. К. Деякі аспекти реформування податкової системи України. *Науковий вісник ОНЕУ*. 2015. № 4. С. 135-143.
84. Любчик О. К. Податкові пільги як інструмент стимулювання розвитку реального сектора економіки. *Науковий журнал «Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії»* Випуск 2 (08), частина 2, 2017. С. 90 -94.
85. Любчик О. К., Дубовик О.Ю. Розвиток податкового механізму адміністрування в Україні. *Науковий журнал «Причорноморські економічні студії»*. 2018. №36-2. С. 71-75.
86. Любчик О. К., Дубовик О. Ю. Методичні аспекти визначення дієвості податкового механізму. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Серія: «Економіка і менеджмент». 2018. №29. С.87-90.
87. Любчик О. К. Підходи до структуризації податкового механізму. *Науковий журнал «Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії»*. Випуск 5 (11), частина 2, 2017 р. С. 114 -118.

88. Любчик О. К. Напрями вдосконалення податкового механізму. *East European Scientific Journal*. 2018. volume 3. №10 (38). Р. 35–39.

89. Любчик О. К. Деякі аспекти функціонування податкового механізму в умовах економічної нестабільності. *Проблеми та перспективи у сучасному світі*: матеріали Міжнародної науково–практичної конференції, 22-23 жовтня 2015 р. Полтава:ПУЕТ, 2015 . С. 70-72.

90. Любчик О. К. Сутність податкового механізму. *Науковий потенціал сучасної економічної науки*:збірник тез Міжнародної науково–практичної інтернет-конференції, 27 квітня 2016. Тернопіль. С. 80.

91. Любчик О. К. Податковий механізм як інструмент державного регулювання економіки. *Актуальні проблеми державного управління: матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції*, 15-16 червня 2016. Одеса: ОРІДУНАУ, 2016. С. 32–34.

92. Любчик О. К. Деякі аспекти методології дослідження податкового механізму. *Фінансові аспекти розвитку держави, регіонів та суб'єктів господарювання*: збірник матеріалів V Міжнародної науково-практичної конференції 20-21 листопада 2017. Одеса: Бондаренко М.О., 2017. С. 187 - 188.

93. Любчик О. К. Оцінювання дієвості податкового механізму: методичні підходи. *Наукова думка сучасності і майбутнього: збірник статей 17-тої Всеукраїнської практично-пізнавальної конференції*, 31 січня по 7 лютого 2018 р. Дніпро, 2018. С. 15-17.

94. Любчик О. К. Методичні підходи до визначення ефективності податкового механізму:функціональний підхід. *Забезпечення сталого розвитку економіки:проблеми, можливості, перспективи: матеріали доповідей Міжнародної науково-практичної конференції*, 16-17лютого 2018 . Ужгород,: Видавничий дім «Гельветика». 2018. С. 175-177.

95. Любчик О. К. Проблемні питання дієвості податкового механізму мобілізації доходів. *Економічне зростання та конкурентоспроможність національного господарства: Міжнародна науково – практична*

конференція, 19 -20 жовтня 2018. Київ:Таврійський національний університет імені В.І.Вернадського. 2018. С.100-103

96. Любчик О. К. Модифікація податкового механізму: зарубіжний та вітчизняний досвід. *Фінансово-кредитна система: проблеми та інновації*: збірник матеріалів ІУ Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції, 11-12 квітня 2019 . Одеса: ОНЕУ, 2019 р. С.207-210.

97. Любчик О. К. Конструювання податкового механізму регулювання економіки: вектори вдосконалення. *Соціально-економічний розвиток регіонів в контексті міжнародної інтеграції*. Херсон. 2018. № 29 (18). Т. 2. С. 146-151

98. Майбуrows И. А. Теория и история налогообложения : учеб. пособ. 2-е изд., перераб. и доп. М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2011. 422 с.

99. Майстренко О.В. Податок на нерухоме майно – як додаткове джерело наповнення місцевих бюджетів. URL:<https://minjust.gov.ua/19224> (дата звернення 03.03.2019)

100. Масліченко С. О. Фіскальний механізм у системі державного регулювання : автореф. дис. ... канд. екон. наук . Київ, 2002. 16 с.

101. Мельник В. М. Обмежувальна та стимулювальна роль податків. *Фінанси України*. 2006, No1. С. 31–37

102. Мельник П. В. Розвиток податкової системи в перехідній економіці: монографія. Ірпінь, Академія державної податкової служби України, 2001. 362 с. Податкові пільги як джерело суперечностей податкової системи ... URL:https://www.vuzlib.su/RPSvPE_M/34.htm

103. Мельник О. В. Податковий аналіз як інструмент податкового менеджменту сільськогосподарського підприємства. *Глобальні та національні проблеми економіки*. Електронне видання URL:<https://global-national.in.ua> > issue-14-2016 > 2536-mel. Аналіз оптимізації оподаткування URL:<https://ua-referat.com/>...(дата звернення 15.04.2016)

104. Месарович М., Мако Д., Такахара И.. Теория иерархических многоуровневых систем /пер. с англ. под. ред. Шахнова И.С., М.: Мир, 1973. 344 с.
105. Міністерство | положень Податкового кодексу України» pdf 70 Кб
URL:https://ndi-fp.asta.edu.ua/.../NDI_Karmalit...0214_out.pdf
106. Михальчук Н. М. Податковий борг як загроза фінансовій безпеці держави: автореф. дис... канд.екон.наук. Київ, 2015. 23 с. URL:<https://library.tneu.edu.ua/pratsi-vykladachiv-tneu> (дата звернення 08.08.2017)
107. Моделирование бизнес-процессов. URL:[https:// www.kpms.ru](https://www.kpms.ru) (дата звернення 12.01.2019)
108. Мочерний С. В., Ларіна Я. С., Устенко О. А. та ін. *Економічний енциклопедичний словник*, у 2-х т. Л. : Світ. 2006. 563 с.
109. Мураховская Е. С. Налоги и сборы: офиц. разъяснения гос. органов. М. : Проспект, 2000. 586 с.
110. Налоги и налогообложение: учеб. Пособ. 2-е изд., перераб. и доп. М. : ЮНИТИ, 2010. 367 с.
111. Налоги и налоговое право: Учеб. пособ./ под ред. А. В. Брызгалина.М.: Аналитика-Пресс, 1997.600с.
112. Налоги, налогообложение и налоговое законодательство /под ред. Евстигнеева Е. Н. СПб: Питер, 2000. 320с.
113. Налоговые льготы в Италии - особенности и правила URL:<https://liveitaly.ru/info/nalogovye-lgoty-v-italii>(дата звернення 20.08.2018)
114. Нікітішин А. О. Основні напрями вдосконалення механізму податкового регулювання. *Ефективна економіка*. Електронний журнал 2016, №2URL:<https://economy.nauka.com.ua/?op=1&z=4789> (дата звернення 12.08.2017)
115. Озвучены ключевые потери бюджета от действия льгот URL:https://http://economics.lb.ua/finances/2013/06/11/205631_ozvucheni_klyuchevie_poteri_byudzheta.htm](дата звернення 20.08.2017)

116. Оксенюк О. І. Аналіз системи пільг з ПДВ та втрат бюджету. *Вісник Житомирського державного технологічного університету*. Сер. : Економічні науки. 2014. № 1. С. 157-162 .
117. Олейнікова Л. Підвищення фіскальної й економічної результативності податкового адміністрування в Україні. *Фінанси України*. 2010, №10. С. 47-59.
118. Онищенко В. А. Податковий контроль (основи організації) К. : Редакція журналу «Вісник податкової служби України», 2002. 432 с.
119. Сидорчук А.А. Оцінювання ефективності використання бюджетних коштів. *Економічне зростання та конкурентоспроможність національного господарства: Міжнародна науково – практична конференція, 19 -20 жовтня 2018*. Київ:Таврійський національний університет імені В.І.Вернадського. 2018. С.103-104
120. Отмена льготы по НДС для сельхозпроизводителей... URL:<https://genplanua.com/otmena-lgoty-po-...yruchku-7400.html> (дата звернення 08.08.2017)
121. Офіційний сайт. Головна сторінка Державна казначейська служба [URL:[https:// treasury.gov.ua](https://treasury.gov.ua) (дата звернення 20.02.2019)]
122. Офіційна сторінка Державної фіскальної служби URL:<https://dfs.ua>(дата звернення 20.02.2019)
- 123.Офіційний сайт. Головна сторінка Державної служби статистики України. URL: www.ukrstat.gov.ua (дата звернення 20.02.2019)
124. Офіційний сайт. Головна сторінка Міністерства фінансів України URL:[https:// minfin.com.ua/](https://minfin.com.ua/) (дата звернення 20.02.2019)
125. Офіційний сайт. Головна сторінка. Міністерство економічного розвитку і торгівлі URL:<https://www.me.gov.ua/Documents/List?lang=uk-UA&id...> (дата звернення 20.02.2019)

126. Пансков В. Г. Налоги и налогообложение в Российской Федерации: учеб. для вузов. 7-е изд., доп. и перераб. М. : МЦФЭР, 2006. 592 с.

127. Перспективи компенсації втрат бюджету від застосування пільг з податку на прибуток підприємств. URL:https://ndi-fr.asta.edu.ua/.../NDI_Karmalit...0214_out.pdf (дата звернення: 30.03.2019)

128. Перші результати перевірок ДФС у 2018 році | Vkursi. URL:<https://vkursi.pro/.../>(дата звернення 03.04.2018)

129. План-графік проведення документальних планових перевірок...– URL:<https://sfs.gov.ua/.../plani-ta-zviti-roboti-/320874>. звернення 03.04.2018)

130. Поролло Е. В. Формирование и развитие налогового механизма субъектов Российской Федерации (на примере Ростовской области) : автореф. дис. ... канд. экон. наук :. Ростов-на-Дону, 1999.С.20

131. Податкова політика: теорія, методологія, інструментарій : навч. посібник / Під ред. д-ра экон. наук, проф. Ю.Б. Іванова, д-ра экон. наук, проф. І.А. Майбутова. Х.: ВД «ІНЖЕК», 2010. 492 с.

132. 132. Податкова амністія – ефективно чи ні? – TaxLink URL:<https://taxlink.ua/.../podatkova-amnistiya--efektiv...> (дата звернення 20.08.2018)

133. Податковий кодекс України від 02.12.2010. Дата оновлення 01.07.2019.URL:[https:// zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17](https://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17).(дата звернення 1.08.2019)

134. Податкова система. Нац..універс.державної податкової служби URL:<https://StudFiles.net/preview/5013755/page:2>](дата звернення 20.11.2017)

135. Податкове право України: навч.посіб. / за ред. М.П.Кучерявенко. Харків: Право, 2010. — 256 с.

136. Податки на американський лад - Юридична Газета URL:<https://yur-gazeta.com/.../podatki-na-amerikanskiy-lad.h...>(дата звернення 02.03.2017)

137. Податок на виведений капітал vs податок на прибуток: про що сперечаються "у верхах" URL:https://bz.ligazakon.ua/ua/magazine_article/BZ009509 (дата звернення 04.05.2018)

138. Поняття та зміст відносин щодо справляння податків(обов'язкових платежів) pdf 6 Кб URL:https://kul.kiev.ua/images/chasop/2010_2/138.pdf (дата звернення 03.05.2017)

139. Поможет ли новый закон реализовать потенциал технопарков в ... URL:<https://delo.ua> › Бизнес › Рынки › IT и Телеком (дата звернення 03.04.2017)

140. Попов Е.В., Некипелов А.Д. Моделирование экономических институтов. монография для магистратуры.М.Юрайт, 2019 . 843с.URL:<https://books.google.com.ua/books> (дата звернення 06.06.2018)

141. Порядок обліку сум податків та зборів, несплачених суб'єктом господарювання до бюджету у зв'язку з отриманням податкових пільг: Постанова Кабінету Міністрів України: від 27.12.2010р. // *Офіційний вісник України*. 2011. № 1. С. 18.

142. Потери сводного бюджета от налоговых льгот by... - URL:<https://...infogram.com/.../> (дата звернення 02.02.2018)

143. Про затвердження Методичних рекомендацій з моніторингу податкових ризиків. Наказ ДПА України від 23 жовтня 2001року № 428. URL:<http://sfs.gov.ua/>(дата звернення 20.08.2018)

144. Про затвердження Порядку визначення сум податків та зборів, не сплачених суб'єктом господарювання до бюджету у зв'язку з отриманням податкових пільг за операціями, які здійснюються на митній території України. Наказ Державної податкової адміністрації України від 29.03.2011 № 167 URL:<http://sfs.gov.ua/>(дата звернення 20.08.2018)

145. Про затвердження Порядку застосування непрямих методів визначення обсягу операцій, що обкладаються податком на додану вартість : Постанова КМУ № 1997-98-п від 18.12.1998.

146. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України з питань регулювання підприємницької діяльності Закон України від 18.09.2008 № 523-VI Редакція: 22.03.2012, URL:<https://zakon2.rada.gov.ua/show/4618-17> (дата звернення 02.03.2017)

147. Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2016 році" Закон України від 24.12.2015 р. № 909-VIII. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/10.08.2017> (дата звернення 10.08.2017)

148. Про затвердження Методики прогнозування надходжень податку на додану вартість НАКАЗ 31.08.2004 N 545/315/502/637. Міністерство фінансів України, Міністерство економіки та з питань європейської інтеграції України, Державна податкова адміністрація України, Державна митна служба України. Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 23 вересня 2004 р. за N 1202/9801 - URL:<https://cons.parus.ua/.../Pro-zatverdzhennu-vartist.htm> (дата звернення 04.04.2018)

149. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України з питань регулювання підприємницької діяльності : Закон України від 18 вересня 2008 року N 523- VI // Урядовий кур'єр. 07.10.2008. No186

150. Прожиточный минимум в США в 2018-2019 годах URL:<https://visasam.ru/emigration/canadausa/prozhitochniy-minimum-v-ssha.html> (дата звернення 06.05.2019)

151. Про схвалення Стратегії розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року. Розпорядження КМУ от 10.07.2019 № 526-р . URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/.../526-2019-p?lan..> (дата звернення 07.08.2019)

152. Проноза П.В. Динаміка податкового боргу і напрями вдосконалення податкового адміністрування в Україні. *Економіка та держава*. 2018, №5. С.4-9.

URL:<https://www.economy.in.ua/?op=1&z=4047&i=0> (дата звернення 05.06.2018)

153. Проценко Т. Правове регулювання адміністрування податків і митних платежів : автореф. дис... док. юрид. наук : Київ, 2007. 32 с.

154. Прямі іноземні інвестиції (2018)
URL:<https://index.minfin.com.ua/ua/economy/fdi/2018> (дата звернення 20.02.2019)

155. Райзберг Б. А., Лозовский Л. М., Стародубцева Б. А. Современный экономический словарь. М.: ИНФРА-М, 1996. 496 с.

156. Регулятивний потенціал податкової системи України: монографія / Ю.Б. Іванов та ін. ; Харк. нац. екон. ун-т. Х. : Вид. ХНЕУ, 2009. 335 с.

157. Рейтинг стран по ВВП 2017 .URL:<https://investorschool.ru/rejting-stran-po-vvp-2017>(дата звернення 20.02.2019)

158. Рейтинг стран по уровню ВВП 2018
URL:https://fincan.ru/articles/17_rejting-stran-po-vvp-2018 (дата звернення 20.02.2019)

159. Рейтинг стран по ВВП
URL:<https://nonews.co/directory/lists/countries/gdp>(дата звернення 20.02.2019)

160. Регулирование криптовалют Исследование опыта разных стран. - Евразийская экономическая комиссия
URL:<https://www.eurasiancommission.org/.../Регулирование%20криптовалют%20в%20...>(дата звернення 20.02.2019)

161. Римарська Р. Ю. - Збільшення надходжень до бюджету як чинник залучення іноземних інвестицій.*Економіка України*. 2015, №8. С.31-43

162. Розвиток економіки регіону в умовах реформування...
URL:https://revolution.allbest.ru/economy/00443899_0.html (дата звернення 03.03.2018)

163. Сербина О. Г. Суть та структура податкового механізму регулювання банківської діяльності. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2008. Вип. 18.3, С. 251-257.
164. Серебрянський Д. М. Окремі аспекти удосконалення адміністрування податків в Україні URL:<https://ndi-fr.asta.edu.ua/files/doc/vystup-serebryanski.pdf> (дата звернення 03.03.2018)
165. Серебрянський Д.М., Стадник М.В. Можливість паралельного функціонування податку з обороту та ПДВ: уроки для України. *Економіка промисловості*. 2016, №4. С 30-40
166. Сідельникова Л. П. Податковий механізм забезпечення сталого розвитку держави та регіонів. *Соціально-економічний розвиток регіонів в контексті міжнародної інтеграції*. 2018. № 2. Том 2. С. 124-128.
167. Сідельникова Л.П., Малюжець О.І. Прогнозування потенційних можливостей бюджету щодо мобілізації податкових надходжень. *Економіка та суспільство*. 2019. № 20. С. 667-674. URL: http://economyandsociety.in.ua/journal/20_ukr/86.pdf (дата звернення, 04.08.2019)
168. Сідельникова Л.П. Теоретико-методологічні витоки суспільної природи податків. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2018. Вип. 6 (17). С. 587-593. URL: http://easterneurope-ebm.in.ua/journal/17_2018/104.pdf (дата звернення 04.08.2018)
169. Сідельникова Л.П. Генеза теорії податків у західній науковій традиції. *Економічний часопис Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки*. 2017. № 1 (9). С. 7-13.
170. Слатвінська М.О. Податкові пільги як інструмент реалізації фіскальної політики. *Вісник сумського національного аграрного університету. Серія: Економіка і менеджмент*. 2017, № 12... URL:<https://dspace.atONEU.dspace.oneu.edu.ua/.../Податкові%20пільги%20як%20інст...>
171. Словник економічних термінів. URL:<https://slovar.cc> > Економіка и финансы (дата звернення 04.05.2016).

172. Словник фінансових термінів. URL:<https://predmety.in.ua/kredit-podatkovij> (дата звернення 04.05.2016).
173. Соколовська А. М. Налоговая нагрузка на труд и капитал: проблемы распределения и направления корректировки. *Доповідь на п'ятому україноросійському симпозіумі "Теорія та практика податкових реформ* URL:<https://ndifp.asta.edu.ua/symposium/> (дата звернення 15.08.2018)
174. Соколовська А. М. Проблеми моніторингу ефективності надання податкових пільг в Україні. *Фінанси України*. 2011. № 3, С.42-53
175. Соколовська А. М. До питання про Податкову реформу в Україні *Фінанси України* . 2006, № 4. С. 55–61.
176. Сомоев Р. Г. Общая теория налогов и налогообложения : учебное пособие М. : Издательство «ПРИОР», 2000. 176 с.
177. Сохова Ф. В. Налоговый механизм развития бюджетного потенциала региона : автореф. дис. ... канд. экон. наук . М., 2008. 23 с.
178. Ставка корпоративного налога в Великобритании будет URL:<https://int.gestion.ru/.../>(дата звернення 02.02.2018)
179. Стрельбіцька Н. Є., Редько Т. В., Мале та середнє підприємництво як фактор соціально-економічного зростання ЄС. URL:https://visnyk-ekonom.uzhnu.uz.ua/.../7_3_2016ua/32.pdf (дата звернення 06.05.2018)
180. Сутність адміністрування податків. Калінеску Т. В., Корецька-Гармаш В. О., Демидович В.В. Адміністрування податків. URL:<https://pidruchniki.com> > ekonomika > sutnist_ad...(дата звернення 04.05.2018)
181. Технологічні парки України | ТЕХНОПАРКИ В СУЧАСНОМУ... URL:https://pdf7.kb.irbis-nbuv.gov.ua/.../scinn_2013_3_9.pdf?..(дата звернення 01.03.2018)
182. Тіньова економіка в Україні: причини та шляхи подолання pdf 4 Кб- URL:https://icps.com.ua/.../files/t_novaekonom_kaukra_ni.pdf](дата звернення 07.09.2018)

183. Трамп підписав закон о налоговой реформе США :: Политика : РБК.URL:<https://www.rbc.ru/politics/22/12/2017/5a3d2c2b9a794748bfab819c> (дата звернення 07.09.2018)

184. Точиліна І. В. Аналіз основних тенденцій щодо надання пільг в Україні в контексті стимулювання інноваційного розвитку. *Економіка та держава*, 2015, №7. С.112-117

185. Турянський Ю. І. Податковий механізм: поняття та елементи *Trends of modern science — 2014: materials of the X International scientific and practical conference May 30 — June 7, 2014. — Sheffield: Science and education LTD, 2014. Vol. 7: Economic science. P. 46-47. URL:*<https://nauka.kushnir.mk.ua/?p=75169> (дата звернення 05.06.2017)

186. У Польщі молодь до 26 років звільняють від прибуткового податку URL:https://zik.ua/news/2019/07/07/u_polshchi_ (дата звернення 20.08.2019)

188. Украина становится лидером контрабандной торговли URL:<https://odnarydyna.org/ukraina-stanovitsya-liderom-kontrabandnoy-torgovli> (дата звернення 07.07.2019)

189. Україна в рейтингу Paying Taxes 2017 - FinPost. – URL:<https://finpost.com.ua/news/812> (дата звернення 05.07.2018)

190. Український експорт: підсумки 2016 року та погляд в майбутнє URL:<https://ier.com.ua/ua/publications/?pid=5503> (дата звернення 03.04.2017)

191. Управління фінансової безпекою економічних суб'єктів.: навч. посіб./ за заг. ред. С. М. Фролова . Суми: ДВНЗ“УАБСНБУ”, 2015. 332 с.

192. У 2017 році роботодавцям-порушникам донараховано до сплати 819 млн. грн. Державна фіскальна служба України. 01.02.2018. URL:<http://sfs.gov.ua/media-tsentr/novini/325226.html> (дата звернення 15.06.2018)

193. Фільо М. М. Проблема втрат бюджету від надання податкових пільг та шляхи вирішення. *Економічний часопис* – XX1. 2012, №3-4, С.73-76. URL:<https://dspace.nbuv.gov.ua/.../48217/21-Filyo.pdf> (дата звернення 06.05.2017)

194. 194. Франция. Официальные сайты - Polpred.com Обзор СМИ
URL:<https://polpred.com/?cnt=169&cat=5> (дата звернення 03.04.2018)
195. Функції податку - Підручники онлайн
URL:<https://textbooks.net.ua/content/view/3747/24>(дата звернення 03.04.2017)
196. 196. Хомутенко В.,Хомутенко А. Оцінка ефективності та результативності адміністрування податків і зборів URL:<https://dspace.tneu.edu.ua/.../1/Хомутенко%20В..pdf> (дата звернення 10.11.2018)
197. Чернявська Л. В. Сутність і структура податкового механізму управління економікою *Вісник Університету банківської справи Національного банку України*. 2009. № 2 (5). С. 53-55.
198. Чорна Н. В., Чорний А. В. Податковий механізм стимулювання інноваційної діяльності в Україні URL:https://www.rusnauka.com/.../Economics/14_83266.doc.htm (дата звернення 06.05.2018)
199. Шевчук О.Д., Деркач Д.С. Особливості податкового контролю в Україні
URL:https://http://www.rusnauka.com/13_NMN_2011/Economics/7_84598.doc.htm (дата звернення 04.08.2018)
200. Шляхетко В.В. Порівняльний аналіз особливостей ведення обліку суб'єктів малого підприємництва України та окремих країн ЄС.
URL:<https://nz.uad.lviv.ua/static/media/1-52/24.pdf> (дата звернення 04.08.2018)
201. Шуліченко Т.В Механізм оподаткування: теоретичні аспекти.
URL:https://economy.in.ua/pdf/8_2010/21.pdf (дата звернення 04.08.2018)
202. Шутова О. С.Вільні економічні зони як різновид територіальних податкових звільнень.
URL:https://kul.kiev.ua/images/chasop/2013_1/ууууу/157.pdf (дата звернення 04.08.2018)
203. Экспорт и импорт Украины (2005-2018) . URL:
<http://index.minfin.com.ua/economy/gdp/eximp> (дата звернення 06.06.2018)

